

Stichting Prenatale screening regio Nijmegen – SPN

Nieuwsbrief – februari 2019, nummer 68

Dit is de nieuwsbrief van de Stichting Prenatale screening regio Nijmegen (SPN), het regionale centrum voor prenatale screening. De SPN wil u hiermee informeren over de ontwikkelingen op het gebied van de regionale en landelijke organisatie van prenatale screening.

In deze nieuwsbrief:

Ontwikkelingen binnen het screeningsprogramma
Counseling – Procesevaluatie maatregelen kwaliteit counseling
Counseling – Laatste kans vaardigheidstraining
Counseling – Nascholing/toets vaardigheden via TrainTool
Counseling – E-learning prenatale screening (voorheen: DIN)
NIPT – Bloedafnameformulier printen
SEO – Nascholing hart en CZS
SEO – Hands-on training
Peridos – Onderhoud op 5 februari 2019 van 18.00-22.00

Ontwikkelingen binnen het screeningsprogramma

- *NIPT*

Het komende jaar zal een uitvoeringstoets plaatsvinden: er wordt getoetst hoe de NIPT kan worden opgenomen binnen het aanbod van de prenatale screening, na afloop van de Trident-studies. Het RIVM gaat deze toets in juni 2020 opleveren aan VWS. Hierna volgt een periode van 2½ jaar om de invoering van de NIPT in het screeningsprogramma voor te bereiden. Vooral de aanbestedingen vergen tijd.

- *13 wekenecho*

Een werkgroep vallend onder het RIVM gaat een verkenning opleveren; deze moet op 1 mei 2019 afgerond zijn. In deze verkenning worden alle belangrijke onderwerpen meegenomen, zoals financiering, protocollering, dataset en opname in Peridos.

Counseling – Procesevaluatie maatregelen kwaliteit counseling

In de WBO-vergunning is opgenomen dat de Regionale Centra voor prenatale screening in samenwerking met het RIVM-Centrum voor Bevolkingsonderzoek verantwoordelijk zijn voor een aanvullend bij- en nascholingsprogramma met als doel de kwaliteit van de counseling te verbeteren. De nadruk moet hierbij liggen op het verbeteren van de counselingsvaardigheden en het begeleiden van de zwangeren in het maken van een geïnformeerde keuze.

Om de kwaliteit van de counseling te verbeteren, zijn in december 2016 meerdere eisen vastgesteld na een heel traject van afstemming met betrokken partijen. Een extern en onafhankelijk onderzoeksbureau heeft onlangs de opdracht gekregen om een procesevaluatie uit te voeren. Via kwalitatief en kwantitatief onderzoek zal dit onderzoeksbureau nagaan of de aanpak om de kwaliteit van de counseling te verbeteren op de juiste wijze is uitgevoerd. Alle counselors zal gevraagd worden aan het kwantitatieve onderzoek deel te nemen via een vragenlijst. Een aantal counselors zal gevraagd worden deel te nemen aan het kwalitatieve onderzoek middels een interview. Meer informatie hierover volgt op een later moment.

Counseling – Laatste kans vaardigheidstraining

Het merendeel van de counselors heeft inmiddels de vaardigheidstraining in 2017/2018 gevolgd. Voor de counselors die de training nog niet hebben gevolgd, is landelijk afgesproken dat zij nog eenmaal de kans krijgen om vóór 1 april 2019 de vaardigheidstraining te volgen. Na 1 april 2019 is de training niet meer te volgen. De laatste vaardigheidstrainingen in de SPN-regio zijn op:

- [18 maart 2019 in Eindhoven](#)
- [27 maart 2019 in Nijmegen](#)

Voor data voor vaardigheidstraining elders in Nederland, zie www.rivm.nl.

Van counselors die deze vaardigheidstraining niet hebben gevolgd, wordt de kwaliteitsovereenkomst counseling ontbonden. Voor vragen hierover: spn-region nijmegen@radboudumc.nl of 024-3619603.

Counseling – Nascholing/toets vaardigheden via TrainTool

Op 1 maart 2019 starten de Regionale Centra met het uitnodigen van de counselors voor deelname aan een nascholing in de vorm van een toets counselingsvaardigheden prenatale screening.

- *Waarom deze toets?*

De minister van VWS heeft aangegeven dat de counseling prenatale screening complexer is geworden met de introductie in 2017 van NIPT als eerste screeningstest. De minister heeft het ontwikkelen en uitvoeren van een toetsingssysteem voor de kwaliteit van de counseling via de WBO-vergunning verplicht gesteld.

- *U ontvangt een vooraankondiging*

Maandelijks (1e dag van een maand) ontvangt een groep counselors een vooraankondiging vanuit de Coöperatie Landelijk Beheer Prenatale Screening (CLBPS). Hierin staat gemeld dat TrainTool u over één maand uitnodigt om de toets te maken. Dit is het moment om uw gegevens in Peridos te controleren, zodat de accreditatiepunten na het maken van de toets automatisch bijgeschreven kunnen worden. Let op: U heeft bij deze vooraankondiging 2 weken de tijd om bij het Regionaal Centrum uitstel voor de toets te vragen.

- *U ontvangt de uitnodiging*

Maandelijks (1e dag van de volgende maand) ontvangt een groep counselors de uitnodiging om de toets te maken vanuit TrainTool. U heeft 4 weken de tijd om de toets te maken op een willekeurige tijdstip en locatie.

- *U ontvangt uw persoonlijke beoordeling*

U ontvangt binnen 10 werkdagen na het maken van de toets per e-mail uitgebreide persoonlijke feedback. Let op: De gemaakte toets (inclusief filmpjes) is dan nog twee weken in te zien. U kunt de feedback downloaden en opslaan.

De tijd dat uw filmpjes en feedback opgeslagen zijn bij TrainTool, is een vaste periode. Als u de toets vroeg maakt binnen de 4 weken die daarvoor beschikbaar zijn, heeft u langer de tijd om de feedback te downloaden en de gemaakte toets en filmpjes in te zien.

- *Veelgestelde vragen*

Op www.rivm.nl - [FAQ](#) worden veelgestelde vragen over deze bijscholing/ toets counselingsvaardigheden beantwoord.

Counseling – E-learning prenatale screening (voorheen: DIN)

Vanaf april 2019 is de e-learning prenatale screening op down-, edwards- en patau syndroom en het SEO beschikbaar. De e-learning is ontwikkeld met een projectgroep, met daarin onder andere afgevaardigden van de KNOV.

De Digitale Individuele Nascholing prenatale screening (DIN 2.1) is omgezet in een interactieve e-learning. De e-learning geeft onder andere informatie over counseling, het vervolgonderzoek, juridische kaders en is uitgebreid met extra informatie over nevenbevindingen bij de NIPT. De e-learning wordt afgesloten met een toets. Er wordt verwacht dat alle counselors prenatale screening deze e-learning maken (zie [kwaliteitseisen counselors](#)). De e-learning is voor 2019-2020 geaccrediteerd op 3 punten.

Als u van plan bent om de DIN 2.1 begin 2019 te maken, adviseren wij om nog even te wachten tot de nieuwe e-learning in april online komt. De e-learning komt beschikbaar via www.rivm.nl.

NIPT – Bloedafnameformulier printen

Het blijkt dat zwangeren soms zonder bloedafnameformulier bloed gaan laten prikken voor de NIPT. Wilt u als verloskundig zorgverlener dit formulier uitgeprint meegeven aan uw cliënt en benadrukken dat dit mee moet naar de bloedafname? Dit is nodig om bij bloedafname de bloedbuizen te kunnen koppelen aan de gegevens van de cliënt.

Mogelijk is er verwarring met het betalingsbewijs dat digitaal kan. Het bloedafnameformulier zelf moet wel geprint worden.

SEO – Nascholing hart en CZS

In de tweede helft van 2019 zal de SPN de kwaliteit van de SEO-beelden gaan beoordelen via de landelijk [herziene criteria](#). Dit houdt in dat het niet langer is toegestaan om bij de orgaansystemen "centraal zenuwstelsel" en "hart" bij alle drie beoordeelde SEO's een onvoldoende te scoren op de doorsnedes of op de plaatsing van de callipers. (Voor meer informatie over de herziening SEO-beeldbeoordeling zie [SPN nieuwsbrief nr. 65](#).) Het uiteindelijke doel van de herziening is om de kwaliteit van de SEO's te verbeteren. Om echoscopisten hierop voor te bereiden, nodigt de SPN SEO-echoscopisten uit voor een groepsbijeenkomst waarin deze structuren extra aandacht krijgen. Echoscopisten ontvangen ruim voor de beoordeling van hun beelden hiervoor een persoonlijke uitnodiging.

De SPN biedt SEO-echoscopisten tevens de mogelijkheid om via een individuele cursus dieper in te gaan op het hart en (vanaf april 2019) op het CZS. U kunt op een moment dat het u uitkomt deelnemen aan deze bijscholingen. Als u zich opgeeft voor een van deze cursussen, dan krijgt u van ons een instructie over het vastleggen van bepaalde beelden van het hart, dan wel het CZS, bij drie zwangeren tijdens het SEO. Een onafhankelijk deskundige bekijkt de beelden en voorziet deze van adviezen. Elke cursus is door de BEN en de KNOV met 3 punten/uur geaccrediteerd. Deelname is gratis voor echoscopisten binnen de regio van de SPN. Een SEO-echoscopist kan één keer per jaar deelnemen aan elke SEO-cursus. Voor meer informatie en aanmelding: www.spn-regionijmegen.nl.

SEO – Hands-on training

Vorige jaren heeft de SPN hands-on trainingen SEO en NT gefaciliteerd, onder andere in de vorm van een financiële bijdrage. Sinds 2018 ontvangt de SPN een instellingssubsidie van het ministerie van VWS. Hierdoor mag de SPN deze trainingen niet meer faciliteren.

Wel kunnen echoscopisten nog steeds deelnemen aan een hands-on training SEO bij de PND in het Radboudumc te Nijmegen (inclusief een ochtend meekijken bij het GUO-spreekuur) of een SEO-training van een GUO-echoscopist volgen op eigen locatie. U kunt u rechtstreeks bij het Radboudumc inschrijven voor een training op een bepaalde datum, of zelf een training op de eigen locatie regelen bij een van de beschikbare docenten.

Voor meer informatie: www.spn-regionijmegen.nl.

Peridos – Onderhoud op 5 februari 2019 van 18.00-22.00

Om de beschikbaarheid van Peridos te garanderen is het noodzakelijk om regelmatig onderhoud op de servers uit te voeren. Meestal gebeurt dit 's nachts en in de weekenden zodat gebruikers hier zo weinig mogelijk last van ondervinden. Helaas is er nu een aanpassing nodig die niet past in de normale onderhoudsvensters. Daarom zal Peridos niet beschikbaar zijn op 5 februari van 18.00-22.00 uur. Dat houdt in dat u in deze periode ook geen HL7-berichten naar Peridos kunt versturen. Indien u na deze periode problemen ervaart met de beschikbaarheid, vragen wij u dit te melden bij de Peridos-helpdesk: helpdesk@peridos.nl.

De SPN verspreidt deze nieuwsbrief digitaal onder alle betrokken zorgverleners in de regio en overige geïnteresseerden. Voor aan- of afmeldingen: spn-regionijmegen@radboudumc.nl.

Stichting Prenatale screening regio Nijmegen – SPN

Nieuwsbrief – maart 2019, nummer 69

Dit is de nieuwsbrief van de Stichting Prenatale screening regio Nijmegen (SPN), het regionale centrum voor prenatale screening. De SPN wil u hiermee informeren over de ontwikkelingen op het gebied van de regionale en landelijke organisatie van prenatale screening.

In deze nieuwsbrief:

Landelijke monitor 2017

NVOG-leidraad Indicatiestelling Prenatale Diagnostiek en protocol Foetale Biometrie

Counseling – Aankondiging toets counselingsvaardigheden

Counseling – Procesevaluatie maatregelen kwaliteit counseling

NIPT – Artikel dilemma keuze nevenbevindingen

Peridos – Beveiliging aanleveren gegevens

Peridos – Helpdesk

Peridos – Aanvraag anonimiseren cliënt

Peridos – Registratie in Onatal

Peridos – Digitaal aanleveren gegevens NIPT-labaanvraag vanuit Onatal

Peridos – Onderhoud op 15 april van 18.00-24.00

Landelijke monitor 2017

De landelijke monitor prenatale screening 2017 is beschikbaar. Hierin is de uitvoering van de prenatale screening beschreven voor heel Nederland en per regio, zoals geregistreerd is in Peridos. In 2017 waren er 149.937 zwangerschappen met een counselinggesprek; dit is 87% van alle zwangerschappen. In 2017 nam 12% van de zwangeren deel aan de combinatietest en 82% aan het SEO. Tussen april 2017 en december 2017 nam 39% van de zwangeren deel aan de NIPT via de TRIDENT-2 studie. Bij 5,0% van de combinatietesten was er een verhoogde kansuitslag. Bij 0,5% van de NIPT testen was er een afwijkende uitslag trisomie 13, 18 of 21. Bij 4,3% van de SEO's was er een vermoeden op een aandoening; bij 0,04% van de SEO's was er een vermoeden op een neuraal buisdefect.

Er is een monitor voor professionals en een publieksmonitor. Beide monitors zijn te vinden op www.rivm.nl.

NVOG-leidraad Indicatiestelling Prenatale Diagnostiek en protocol Foetale Biometrie

De NVOG heeft een nieuw [NVOG-Protocol Foetale Biometrie](#) en nieuwe [NVOG-leidraad Indicatiestelling Prenatale Diagnostiek](#) gepubliceerd. De oude NVOG-richtlijn over de indicatiestelling uit 1999 komt hiermee te vervallen. De leidraad beschrijft de indicatiestelling voor zowel de invasieve prenatale diagnostiek als de indicaties voor GUO1 en GUO2. De leidraad bevat een groot aantal wijzigingen ten opzichte van de vorige richtlijn, is gebaseerd op de meest recente wetenschappelijke inzichten en sluit meer aan op de huidige mogelijkheden binnen de prenatale diagnostiek en prenatale screening in Nederland.

Belangrijke wijzigingen zijn:

- Voor GUO1: indicaties consanguiniteit, ICSI en dezelfde aangeboren afwijking bij 2^e of 3^e graads verwanten vervallen.
- Voor GUO2: indicatie foetale biometrie > p97,7 vervalt. Indicaties oligo- en polyhydramnion blijven gelden in het 1^e en 2^e trimester, maar in het 3^e trimester alleen nog onder restricties.

De indicatiestelling met betrekking tot afwijkende biometrie is conform het NVOG-protocol foetale biometrie van 2018 en de (concept) leidraad structureel echoscopisch onderzoek (SEO). De volledige richtlijn is te vinden op de [NVOG-website](#). Daarnaast vindt u hier nog een extra overzicht van de nieuwe [indicaties voor GUO1 en GUO2](#). Bij verdere vragen kunt u contact opnemen met uw (satelliet-)centrum voor prenatale diagnostiek.

Counseling – Aankondiging toets counselingsvaardigheden

De eerste groep counselors heeft onlangs de aankondiging van de toets counselingsvaardigheden ontvangen. TrainTool zal hen op 1 april uitnodigen om deel te nemen aan de toets. Vanaf dat moment is er een periode van vier weken om de toets te maken. Iedere counselor ontvangt na het maken van de toets een persoonlijke terugkoppeling via een verslag. In Peridos wordt de deelname genoteerd.

Als het maken van de toets echt niet uitkomt, dan kan de counselor dit aangeven bij de SPN binnen twee weken na het ontvangen van de aankondiging. Counselors die recent de basiscursus counseling prenatale screening hebben afgerond, hoeven in 2019/2020 de toets counselingsvaardigheden niet te maken. Het kan zijn dat een counselor die de toets niet hoeft te maken toch een aankondiging van de toets krijgt. In dat geval vragen wij de counselor dit te melden bij de SPN.

Counseling – Procevaluatie maatregelen kwaliteit counseling

Het extern en onafhankelijk onderzoeksbureau Blauw heeft een opdracht van het RIVM-CvB gekregen voor een procesevaluatie om na te gaan of de juiste eisen aan de counseling prenatale screening gesteld zijn en in hoeverre deze haalbaar zijn in de praktijk. Dit wordt gedaan door middel van kwalitatief en kwantitatief onderzoek.

Alle counselors hebben inmiddels een e-mail ontvangen via de Regionale Centra met het verzoek mee te doen aan het kwalitatieve onderzoek met een interview. Dit gesprek duurt ongeveer een uur. De onderzoekers zullen de gesprekken op locatie van de zorginstelling voeren. Het aantal interviews dat wordt uitgevoerd, is beperkt. Het onderzoek richt zich op verschillende typen beroepsgroepen, in verschillende regio's en zorginstellingen. Wanneer er voldoende gesprekken zijn gepland per functiegroep of regio worden er geen counselors meer uitgenodigd.

Alle counselors worden in een later stadium nogmaals benaderd met het verzoek een online vragenlijst in te vullen.

NIPT – Artikel dilemma keuze nevenbevindingen

Counseling over nevenbevindingen bij NIPT is niet eenvoudig. De eerste resultaten uit een landelijke vragenlijststudie (publicatie volgt nog) laten zien dat veel counselors het moeilijk vinden dit onderwerp goed uit te leggen aan hun cliënt. Toch wordt de zwangere geacht hierin een goed afgewogen keuze te maken als zij kiest voor NIPT. In het Tijdschrift voor Verloskundigen verscheen in januari 2019 een [artikel](#) dat duidelijk uitlegt wat nevenbevindingen inhouden.

Peridos – Beveiliging aanleveren gegevens

Met de invoering van de AVG (Algemene Verordening Gegevensbescherming) in 2018 zijn de eisen ten aanzien van de bescherming van persoonsgegevens aangescherpt. In de uitvoering van uw werk als zorgverlener bent u dagelijks bezig met verwerken en versturen van persoonsgegevens. De nieuwe wet vergt verdere bewustwording ten aanzien van het veilig omgaan met deze gegevens. Voor de aanlevering van de gegevens prenatale screening vragen wij u bestanden te uploaden naar Peridos. De Regionale Centra ontvangen echter regelmatig bestanden met persoonsgegevens, zoals een combinatie van naam en/of geboortedatum en BSN, doorgaans via een onbeveiligde e-mail. Het gaat vaak om Excel-bestanden waarin gegevens over counseling, SEO of NT zijn opgenomen. Wij attenderen u erop dat de Regionale Centra niet het recht hebben identificerende cliëntgegevens in te zien; Regionale Centra verlenen immers geen zorg. Als u deze gegevens naar ons stuurt in plaats van te uploaden naar Peridos, is er sprake van een datalek. Wij vragen u dan ook erop alert te zijn deze gegevens niet naar de Regionale Centra te e-mailen.

Peridos – Helpdesk

De nieuwe helpdesk voor Peridos "helpdesk@peridos.nl" is ruim een half jaar in gebruik. Binnenkort gaat de oude "Spicework"-helpdesk uit de lucht. Vanaf 31 maart 2019 zullen meldingen in de oude helpdesk niet meer doorgestuurd worden naar de nieuwe helpdesk. Gebruikers die nu nog via het oude e-mailadres meldingen indienen, vragen wij om dit voortaan te doen via: helpdesk@peridos.nl.

Peridos – Aanvraag anonimiseren cliënt

Het proces voor een aanvraag tot anonimiseren van zwangerschapsgegevens op verzoek van de zwangere is gewijzigd. In Peridos kunt u de aanvraag tot anonimiseren indienen via het tabblad Beheer, optie Cliënt. Het anonimiseren zal vervolgens één dag na ATD plaatsvinden. In de nieuwe handleiding [aanvraag anonimiseren cliëntgegevens](#) vindt u hierover meer informatie.

Peridos – Registratie in Onatal

Onatal-gebruikers in verschillende regio's geven soms aan dat het aantal counselinggesprekken in Peridos lager is dan in werkelijkheid. De oorzaak kan zijn dat het zogenaamde 'toestemmingsvinkje' ontbreekt. Als de toestemming niet is aangevinkt, komen de gegevens niet in Peridos. Een screenshot van het scherm waar de toestemming moet worden aangevinkt, vindt u in de handleiding op www.peridos.nl.

Peridos – Digitaal aanleveren gegevens NIPT-labaanvraag vanuit Onatal

Sinds kort is het voor Onatal-gebruikers mogelijk om gegevens voor de NIPT-labaanvraag digitaal naar Peridos te sturen via Zorgmail. Onatal heeft een [beschrijving](#) gemaakt hoe dit werkt. Vervolgens kan in Peridos de labaanvraag verder worden aangevuld en afgedrukt. Ook hiervoor is een [handleiding](#) gemaakt.

Peridos – Onderhoud op 15 april van 18.00-24.00

Om Peridos en de infrastructuur waar Peridos op draait veilig en toekomstbestendig te houden, moeten er een aantal werkzaamheden worden uitgevoerd. De leverancier van Peridos heeft ervoor gekozen om deze werkzaamheden te combineren om de overlast voor gebruikers zo klein mogelijk te houden. Vanwege deze werkzaamheden zal Peridos niet beschikbaar zijn op maandagavond 15 april van 18.00–24.00 uur. Het is dan niet mogelijk om in te loggen en om ZorgMail of HL7v3 berichten aan te leveren. Als de applicatie weer beschikbaar is, zal dit gemeld worden op de [Peridos-website](#). Ook als er onvoorziene problemen optreden, zal dit worden gemeld op de website. Voor eventuele vragen of opmerkingen kunt u terecht bij de helpdesk@peridos.nl.

De SPN verspreidt deze nieuwsbrief digitaal onder alle betrokken zorgverleners in de regio en overige geïnteresseerden. Voor aan- of afmeldingen: spn-regioijmegen@radboudumc.nl.

Stichting Prenatale screening regio Nijmegen – SPN

Nieuwsbrief – mei 2019, nummer 70

Dit is de nieuwsbrief van de Stichting Prenatale screening regio Nijmegen (SPN), het regionale centrum voor prenatale screening. De SPN wil u hiermee informeren over de ontwikkelingen op het gebied van de regionale en landelijke organisatie van prenatale screening.

In deze nieuwsbrief:

Regionale bijeenkomst 8 oktober 2019
Counseling – Procesevaluatie counseling prenatale screening
Counseling – E-learning beschikbaar
Counseling – TrainTool en privacy
Counseling – Behalen 2 punten nascholing counseling prenatale screening
Doorgeven langdurige afwezigheid

Regionale bijeenkomst 8 oktober 2019

Op dinsdag 8 oktober 2019 van 17.00 tot 21.00 organiseert de SPN een regionale bijeenkomst in Nijmegen (Pathe, Willem van Arenbergstraat 4, Nijmegen, aan de A325). We gaan dan in op actuele onderwerpen, zoals stand van zaken bij de 13-wekenecho, evaluatie kwaliteitsaudits echoscopie en ervaringen met de nascholing vaardigheden via TrainTool. We vragen accreditatiepunten aan bij KNOV, NVOG en BEN.

Er is voor circa 200 mensen plaats. Contractanten van de SPN hebben voorrang; plaatsing is verder op volgorde van aanmelding. U kunt zich inschrijven via het [aanmeldingsformulier](#) op de SPN-website.

Counseling – Procesevaluatie counseling prenatale screening

De KNOV, het RIVM-CvB en de Regionale Centra hebben meerdere bezwaarbrieven ontvangen over de kwaliteitseisen voor het counsellen prenatale screening, zie ook een nieuwsbericht van de [KNOV](#). Deze bezwaren en klachten nemen wij serieus. In de eerste helft van 2019 is er een evaluatie om na te gaan hoe counsellors de nieuwe en aangescherpte kwaliteitseisen in de praktijk brengen en waar zij tegenaan lopen. Het eerste deel van die evaluatie bestaat uit diepte-interviews met counsellors; deze interviews zijn inmiddels afgenomen.

Binnenkort volgt een grootschalig vragenlijstonderzoek onder alle counsellors. Indien u counsellor bent, ontvangt u binnenkort een uitnodiging voor deelname hieraan vanuit de SPN. Uw deelname is van groot belang om goed inzicht te krijgen in de gevolgen die de kwaliteitseisen hebben voor u en uw organisatie. De procesevaluatie richt zich nadrukkelijk niet op de inhoud of kwaliteit van uw counselingsgesprekken. De input vanuit het vragenlijstonderzoek wordt gebruikt om het pakket aan kwaliteitseisen bij te sturen en hiermee de kwaliteit van de counseling te optimaliseren. We verwachten de resultaten van de complete procesevaluatie na de zomer.

Counseling – E-learning beschikbaar

De e-learning 'Nascholing Prenatale Screening voor counselors' vervangt de DIN 2.1 en is een verplicht onderdeel van de bijscholing counseling prenatale screening in 2019/2020. De e-learning bestaat uit 10 modules en een afsluitende toets. Het is nu mogelijk deze e-learning te volgen. U kunt een inlogaccount aanmaken via een link op www.rivm.nl. Dit account is 2 weken geldig. Gedurende deze 2 weken kunt u de e-learning volgen. De e-learning is geaccrediteerd met 3 punten door KNOV, KNOG, BEN en Kwaliteitsregister V&VN.

Counseling – TrainTool en privacy

Alle counselors in Nederland worden uitgenodigd deel te nemen aan de nascholing counselingsvaardigheden via TrainTool. De Regionale Centra ontvangen met regelmaat vragen over de privacy van de counselor. De filmpjes die u als counselor opneemt voor deze nascholing, worden opgeslagen in de beveiligde omgeving van TrainTool in Nederland. Deze filmpjes worden alleen bekeken door een coach voor de beoordeling. De coaches geven vooraf aan als zij de counselor kennen en daarom niet de aangewezen persoon zijn om de films te beoordelen. Per counselor is er een aparte licentie, deze zal twee maanden openstaan. Nadat deze licentie van twee maanden is afgelopen, blijven de opgenomen filmpjes volgens de wettelijke bewaartermijn zes weken bewaard. Dit geeft de counselor de ruimte om in deze periode eventueel bezwaar te maken tegen de verwerking van de films. Daarna worden de filmpjes en persoonsgegevens vernietigd. De Regionale Centra hebben geen toegang tot de opgenomen filmpjes, het verslag en andere gegevens die in het systeem van TrainTool worden opgeslagen. De TrainTool-software voldoet aan de strengste eisen omtrent informatiebeveiliging, is hiervoor gecertificeerd (ISO27001) en voldoet aan de nieuwe Europese privacywetgeving, de AVG, die per 25 mei 2018 in werking is getreden. Bij vragen hierover kunt u contact opnemen met de SPN.

Counseling – Behalen 2 punten nascholing counseling prenatale screening

In 2019 gaan de SPN en de andere Regionale Centra beoordelen of counselors aan de verplichte bijscholing counseling prenatale screening in 2017/2018 hebben voldaan. De verplichte bijscholing voor counselors in 2017/2018 bedraagt 12 accreditatiepunten en bestaat uit de volgende onderdelen (zie [Kwaliteitseisen counseling](#)):

- Reguliere bijscholing dagdeel theorie (3 punten)
- Reguliere bijscholing vaardigheidstraining (4 punten)
- DIN 2.1 (3 punten)
- Scholing op het gebied van counseling (2 punten)

De Regionale Centra hebben afgesproken dat de 2 punten voor 'scholing op het gebied van counseling' ook nog behaald mogen worden in 2019. Dit kan bijvoorbeeld door een regiobijeenkomst te volgen bij de SPN of bij een ander Regionaal Centrum (voor data zie: www.rivm.nl). Indien u deze 2 extra punten hebt verkregen in de vorm van andere passende scholing rondom counseling prenatale screening dan het volgen van een regiobijeenkomst, wilt u dan uw deelnamecertificaat sturen aan SPN-regionijmegen@radboudumc.nl. Twijfelt u of een bepaald soort scholing in aanmerking komt, neem dan gerust contact met ons op om dit te bespreken.

Counselors die in 2018 zijn afgestudeerd als verloskundige in Nederland of de basiscursus counseling prenatale screening hebben gevolgd, zijn vrijgesteld van deze 2 punten nascholing in 2017/2018.

Doorgeven langdurige afwezigheid

De SPN is graag op de hoogte van langdurige afwezigheid (wegens ziekte, zwangerschap of andere redenen). Wij gebruiken deze informatie om te bepalen of een contractant in aanmerking komt voor uitstel van bijvoorbeeld de TrainTool-nascholing, of dispensatie bij het behalen van het normaantal. Wilt u ons informeren via spn-regionijmegen@radboudumc.nl.

Op 1 mei 2019 moesten alle gegevens over 2018 aangeleverd zijn in Peridos. Op basis van die gegevens gaan we na of alle counselors en echoscopisten voldaan hebben aan het minimum aantal verrichtingen per jaar. De SPN hoort het daarom graag als u in 2018 langdurig afwezig bent geweest.

De SPN verspreidt deze nieuwsbrief digitaal onder alle betrokken zorgverleners in de regio en overige geïnteresseerden. Voor aan- of afmeldingen: spn-regionijmegen@radboudumc.nl.

Stichting Prenatale screening regio Nijmegen – SPN

Nieuwsbrief – mei 2019, nummer 71

Dit is de nieuwsbrief van de Stichting Prenatale screening regio Nijmegen (SPN), het regionale centrum voor prenatale screening. De SPN wil u hiermee informeren over de ontwikkelingen op het gebied van de regionale en landelijke organisatie van prenatale screening.

In deze nieuwsbrief:

13 wekenecho – Rapport Verkenning gereed
NIPT – Wijziging cijfers
Nieuwe folders
Peridos – Aankondiging inloggen via Zorgportaal
Peridos – Rapportage verrichtingen zelf opvragen

13 wekenecho – Rapport Verkenning gereed

Het RIVM-CVB heeft het rapport Verkenning 13 wekenecho opgesteld in opdracht van het ministerie van VWS. Dit rapport is tot stand gekomen in nauwe samenwerking met een projectgroep waarin de volgende partijen vertegenwoordigd zijn: BEN, KNOV, NVOG, VKGN, de Regionale Centra en de NIPT-Kerngroep. In de Verkenning staat beschreven welke stappen moeten worden gezet om een landelijk wetenschappelijk onderzoek naar de 13 wekenecho in te voeren. Daarbij wordt gebruik gemaakt van de ervaringen opgedaan met de 20 wekenecho en de NIPT-studies (Trident-1 en Trident-2). Tevens is een voorlopige planning opgenomen voor de implementatie. In de Verkenning wordt geconcludeerd dat het haalbaar is om eind 2020 de 13 wekenecho in onderzoekssetting in te voeren, als de benodigde voorbereiding zonder vertraging verloopt. Daarnaast wordt er geadviseerd de 13 wekenecho toegankelijk te maken voor alle zwangeren en hiervoor geen eigen bijdrage te vragen. Vrijdag 24 mei heeft de staatssecretaris van het Ministerie van VWS de Verkenning 13 wekenecho aangeboden aan de Tweede Kamer. Aan het rapport zijn begeleidende brieven toegevoegd van de verschillende beroeps- en patiëntenverenigingen. Het hele document is te vinden op www.rivm.nl.

NIPT – Wijziging cijfers

De sensitiviteit en specificiteit van de NIPT zijn verbeterd. De NIPT ontdekt ongeveer 97 van de 100 foetussen met downsyndroom, 90 van de 100 foetussen met edwardsyndroom en 90 van de 100 foetussen met patausyndroom. Gemiddeld zijn 90 van de 100 zwangeren met een afwijkende uitslag daadwerkelijk zwanger van een kind met downsyndroom. Voor edwards- en patausyndroom geldt dit voor respectievelijk 90 en 50 van de 100 vrouwen met een afwijkende uitslag.

Deze tekst zal vanaf eind juni aangepast zijn op www.onderzoekvanmijnongeborenkind.nl en is aangepast in de nieuwe folders over prenatale screening.

Nieuwe folders

De folders 'Informatie over de 20 wekenecho' van december 2017 en 'Informatie over de screening op down-, edwards- en patausyndroom' van maart 2018 zijn aangepast. In de nieuwe folders zijn de meest recente cijfers opgenomen over de sensitiviteit en specificiteit van de NIPT, het hoofdstuk 'Gebruik van uw gegevens' is geactualiseerd, en de teksten zijn qua leesbaarheid geschikt gemaakt voor een bredere doelgroep. Hierbij is rekening gehouden met de aanbevelingen van onderzoeksbureau SAMR. Dit bureau heeft de bestaande folders voorgelegd aan de doelgroep zwangeren. De nieuwe folders zijn meer met elkaar in lijn gebracht en met de website www.onderzoekvanmijnongeborenkind.nl. Ook is er nieuw, eigentijds beeldmateriaal ontwikkeld. De nieuwe folders zijn naar verwachting beschikbaar vanaf eind juni. De oude folders kunnen op dat moment vernietigd worden. We vragen u om daar bij het bestellen van folders rekening mee te houden en uw voorraad niet onnodig aan te vullen. Er komen later in het jaar ook vertalingen van de nieuwe folders in het Arabisch, Engels, Pools en Turks. De folders zijn te vinden op www.rivm.nl.

Peridos – Aankondiging inloggen via Zorgportaal

Peridos bevat gegevens van ongeveer 6000 zorgverleners en meer dan 1,5 miljoen zwangerschappen. Om deze gegevens optimaal te beveiligen wordt voor Peridos een veiligere manier van inloggen geïntroduceerd. Gebruikers van Vrumun en Orfeus kunnen al enige tijd rechtstreeks vanuit hun eigen systeem Peridos opstarten, zonder opnieuw in te hoeven loggen. Een aantal zorgverleners gebruikt deze methode al. Andere Peridosgebruikers zullen gaan inloggen door middel van twee factor authenticatie via Zorgportaal.

Alle Peridosgebruikers in de SPN-regio ontvangen de komende periode een uitnodiging om op een veiligere manier in Peridos te gaan inloggen. Deze mail is dan afkomstig van het e-mailadres no-reply@clbps.nl. Meer informatie hierover is te vinden op www.peridos.nl. Zorgverleners werkzaam in de SPN-regio zullen een uitnodigingsmail ontvangen op woensdag 5 juni 2019.

Peridos – Rapportage verrichtingen zelf opvragen

In Peridos kunnen zorgverleners een rapport opvragen waarin staat hoeveel verrichtingen in de opgevraagde periode in Peridos zijn geregistreerd. Hetzelfde rapport kan ook door de zorginstellingbeheerder worden opgevraagd voor alle zorgverleners van de organisatie. Een beschrijving is te vinden op www.peridos.nl.

De SPN verspreidt deze nieuwsbrief digitaal onder alle betrokken zorgverleners in de regio en overige geïnteresseerden. Voor aan- of afmeldingen: spn-regionijmegen@radboudumc.nl.

Stichting Prenatale screening regio Nijmegen – SPN

Nieuwsbrief – juli 2019, nummer 72

Dit is de nieuwsbrief van de Stichting Prenatale screening regio Nijmegen (SPN), het regionale centrum voor prenatale screening. De SPN wil u hiermee informeren over de ontwikkelingen op het gebied van de regionale en landelijke organisatie van prenatale screening.

In deze nieuwsbrief:

SPN-kwaliteitsjaarverslag 2018
SPN regionale bijeenkomst 8 oktober 2019
Nieuwe folders
Counseling – Audit counseling
Counseling – Nascholing via TrainTool
NIPT – Bloedafname vanaf 11 weken
NIPT – Commerciële aanbieder
13-wekenecho – Reactie VWS
SEO – Tussen 19+0 en 20+0 weken
Peridos – Overzicht aantal verrichtingen
RIVM-website over pre- en neonatale screening
Jaarbericht CvB

SPN-kwaliteitsjaarverslag 2018

Het [kwaliteitsjaarverslag 2018](#) van de SPN ligt voor u klaar. Hierin leest u over de organisatie en bedrijfsvoering van de SPN, activiteiten op gebied van contractering van de uitvoerders, deskundigheidsbevordering en kwaliteitsborging van de prenatale screening. Het jaar 2018 in vogelvlucht:

- Op 1 januari 2018 startte de SPN met herziene statuten, een eenhoofdig Bestuur, een Raad van Toezicht en een Raad van Advies.
- De SPN had in 2018 samenwerkingsovereenkomsten met 100 praktijken voor counseling, 25 echocentra en een screeningslaboratorium.
- Veruit de meeste zwangeren kiezen voor de NIPT. Hierdoor is het aantal combinatietesten fors gedaald en zijn een aantal echocentra en echoscopisten gestopt met het uitvoeren van combinatietesten.
- Om de kwaliteit te borgen van echocentra, echoscopisten en praktijken voor counseling, heeft de SPN visitaties verricht bij twaalf echocentra en beeldbeoordelingen bij alle NT-echoscopisten en een kwart van de SEO-echoscopisten.
- Om de deskundigheid van counselors en echoscopisten te bevorderen zijn een regionale bijeenkomst en een nabespreking van de SEO-beeldbeoordeling georganiseerd.
- Gegevens over de prenatale screening zijn verzameld in Peridos. In het kwaliteitsjaarverslag staat geen informatie over de uitvoering van de prenatale screening in de regio. Hierover rapporteren we najaar 2019 in de SPN-monitor en in de landelijke monitor.

SPN regionale bijeenkomst 8 oktober 2019

Dinsdag 8 oktober 2019 organiseert de SPN een regionale bijeenkomst. Dit is het voorlopige programma:

17.00 Ontvangst met broodjes

18.00 Opening

- Regionale en landelijke ontwikkelingen - *Dr. ir. Annette Stolwijk, directeur-bestuurder SPN*
- 13-wekenecho: wat te verwachten? - *Dr. Esther Sikkels, gynaecoloog-perinatoloog, afdeling Verloskunde, Radboudumc, tevens medisch deskundige prenatale screening SPN*
- Kwaliteitsaudits echoscopie - *Drs. Monique Bootsma, kwaliteitsfunctionaris SPN*
- Counseling prenatale screening - *Medewerker SPN*
- Veranderingen prenatale diagnostiek bij echoafwijkingen - *Dr. Brigitte Faas, laboratorium specialist en Dr. Ilse Feenstra, klinisch geneticus, afdeling Genetica, Radboudumc*
- Maatschappelijk werk na (neven-)bevindingen bij prenatale diagnostiek en NIPT - *Daniëlle Voskuilen en Nienke Blanksma, medisch maatschappelijk werkers, afdeling Genetica, Radboudumc*

21.00 Afsluiting met borrel

Locatie: Pathé, Willem van Arenbergstraat 4, Nijmegen (aan de A325).

Accreditatie is aangevraagd bij KNOV, NVOG en BEN. Er is voor circa 290 mensen plaats. Contractanten van de SPN hebben voorrang; plaatsing is verder op volgorde van aanmelding. U kunt zich inschrijven via het [aanmeldingsformulier](#) op de SPN-website.

Zijn er nog andere onderwerpen die u graag behandeld wilt hebben? We horen dat graag: spn-regionijnijmegen@radboudumc.nl

Nieuwe folders

De nieuwe folders 'Informatie over de 20 wekenecho' en 'Informatie over de screening op down-, edwards- en patau-syndroom' zijn vanaf nu te bestellen via het [bestelportaal](#). Oude folders zijn niet meer actueel en kunt u vernietigen. In de nieuwe folders zijn de meest recente cijfers opgenomen over de sensitiviteit en specificiteit van de NIPT, het hoofdstuk 'Gebruik van uw gegevens' is geactualiseerd en de teksten zijn qua leesbaarheid geschikt gemaakt voor een bredere doelgroep. Er komen later in het jaar vertalingen van de nieuwe folders in het Arabisch, Engels, Pools en Turks.

Counseling – Audit counseling

In het najaar van 2019 start de SPN met de audit bij counselingspraktijken. Deze audit verloopt via Peridos. In Peridos krijgt één medewerker van de counselingpraktijk de rol van 'contactpersoon audit counseling'. Deze contactpersoon ontvangt berichten vanuit Peridos over de voortgang van de audit, vult de vragenlijst in en is verantwoordelijk voor de rapportage van de uit te voeren acties door de zorginstelling. In uw organisatie krijgt de huidige contactpersoon counseling in eerste instantie deze rol toegewezen. Bij de eerste e-mail met de vooraankondiging van de audit wordt aan de contactpersoon counseling gevraagd of hij of zij ook de contactpersoon is voor de audit counseling.

Counseling – Nascholing via TrainTool

De eerste groepen counselors zijn uitgenodigd voor deelname aan de landelijk verplichte nascholing via TrainTool. Wij merken dat niet elke uitnodiging bij de counselor in de inbox terechtkomt. Mogelijk belandt de uitnodiging in de spambox. Wilt u dit controleren?

Overzicht afspraken TrainTool:

- De nascholing via de vaardigheidstraining TrainTool vindt plaats in de periode 2019-2020.
- Uiterlijk 1 maand voor de uitnodiging voor deelname ontvangt de counselor per e-mail een vooraankondiging. U heeft dan de gelegenheid om uitstel aan te vragen.
- Wanneer u geen uitstel hebt gekregen, ontvangt u per e-mail een uitnodiging om deel te nemen aan de nascholing. U heeft hiervoor 28 dagen de tijd.
- Wanneer u niet deelneemt, krijgt u nog eenmaal een uitnodiging. Als u daar ook niet op ingaat, moeten wij uw kwaliteitsovereenkomst beëindigen.
- Het deelnemen aan de nascholing via TrainTool geldt voor alle counselors, met uitzondering van degenen die in 2018 of 2019 zijn afgestudeerd.
- Counselors die in 2017 zijn afgestudeerd, krijgen in 2020 een uitnodiging voor deelname.

NIPT – Bloedafname vanaf 11 weken

De NIPT-laboratoria krijgen de laatste maanden steeds vaker bloed aangeleverd van zwangere vrouwen die nog geen 11 weken zwanger zijn. Graag willen wij de zorgverleners vragen om bij

zwangeren te benadrukken dat zij pas vanaf een zwangerschapsduur van 11 weken bloed mogen prikken voor de NIPT.

NIPT – Commerciële aanbieder

Het is opgevallen dat een commerciële partij bij verloskundig zorgverleners per e-mail actief cliënten werft voor de NIPT. In haar reclame-e-mail staat onjuiste informatie over de TRIDENT-2 studie. Van de meeste zaken, zoals doorlooptijden, weet u inmiddels uit ervaring dat de beweringen niet kloppen, daar gaan we nu niet verder op in. We willen wel een korte reactie geven op de volgende punten:

- De e-mail stelt dat als een zwangere in Nederland meedoet aan de TRIDENT studie en kiest voor het niet-analysen van nevenbevindingen, deze toch worden geanalyseerd en beschikbaar blijven in het lab zonder dat ze aan de zwangere worden meegedeeld. Dit is pertinent niet waar. Het klopt dat altijd het hele genoom wordt gesequenced, maar als de zwangere niet kiest voor nevenbevindingen, beperkt de analyse zich tot de chromosomen 21, 18 en 13. De medewerkers van het laboratorium kunnen de andere chromosomen niet zien.
- We wijzen u erop dat er geen wettelijke grondslag is om zwangeren actief te verwijzen naar commerciële partijen die NIPT aanbieden. NIPT mag in Nederland alleen verricht worden door centra die een vergunning hebben voor klinisch genetisch onderzoek en erfelijkheidsadvisering, op grond van artikel 2, eerste lid, van de Wet op bijzondere medische verrichtingen. Alleen de universitaire centra hebben een dergelijke vergunning.
- Screening op foetaal geslacht in Nederland is niet toegestaan. Wij adviseren u dan ook om niet te verwijzen naar een partij die dit toch aanbiedt.

Voor meer informatie over nevenbevindingen bij de NIPT: www.onderzoekvanmijnongeborenkind.nl en een [artikel](#) in het Tijdschrift voor Verloskundigen.

13-wekenecho – Reactie VWS

De Staatssecretaris van VWS heeft gereageerd op het RIVM-rapport Verkenning van de 13-wekenecho via een beleidsreactie aan de Tweede Kamer. Hij schrijft:

- Mits het onderzoek kan worden uitgevoerd tegen aanvaardbare kosten en zonder onwenselijke afwenteling binnen de geboortezorg, ben ik van plan om ZonMw een aanvullende opdracht te verstrekken binnen het programma Zwangerschap en geboorte voor het faciliteren van landelijk wetenschappelijk onderzoek naar het eerste trimester-SEO ter opsporing van structurele afwijkingen rond 13 weken zwangerschap.
- Voordat ik besluit het onderzoek in gang te zetten wil ik eerst overleg plegen met veldpartijen over de eventuele gevolgen voor de bredere geboortezorg.
- Daarnaast zullen de gevolgen van het onderzoek voor de Rijksbegroting duidelijk moeten zijn om hierover een besluit te kunnen nemen. Ik zal daartoe het RIVM vragen de kosten in beeld te brengen. Uitgangspunten daarbij is dat het eerste trimester-SEO kosteloos wordt aangeboden.
- Gelet op de noodzakelijke zorgvuldigheid wil ik hier nogmaals benadrukken dat het opstarten van een structurele 13-wekenecho op zijn vroegst eind 2020 mogelijk is.

Voor de volledige reactie van de Staatssecretaris: [beleidsreactie](#).

SEO – Tussen 19+0 en 20+0 weken

In de nieuwsbrief van december 2018 bent u geïnformeerd over de herziene [kwaliteitseisen bij het SEO](#): "Het SEO kan worden uitgevoerd tussen week 18+0 en week 21+0 van de zwangerschap, maar bij voorkeur tussen week 19+0 en 20+0 van de zwangerschap." Bij een incompleet SEO, vanwege onvoldoende beeldvorming, geldt ook dat de herhaling van het SEO vóór 21+0 weken afgerond moet zijn. Tijdige uitvoering van het SEO is belangrijk vanwege eventuele vervolgdagnostiek en de uitslagtermijn na verwijzing naar een Centrum voor Prenatale Diagnostiek.

Zwangeren krijgen nu regelmatig een SEO tussen 18+0 en 19+0 weken van de zwangerschap. Helaas leidt dat vaak tot incomplete SEO's, omdat nog niet alle structuren goed in beeld gebracht kunnen worden. De optimale termijn om een SEO uit te voeren is dus kort. Dit vergt veel van de echocentra qua planning. Wij adviseren counselors om zwangeren hierop voor te bereiden, zodat de afspraken voor het SEO zoveel mogelijk tussen 19+0 en 20+0 weken zwangerschap kunnen worden gepland.

Peridos – Overzicht aantal verrichtingen

In Peridos onder het tabblad 'Rapportage' kunnen zorgverleners een overzicht opvragen van het eigen aantal verrichtingen in een bepaalde periode. De zorginstellingbeheerder kan een overzicht

opvragen van het totaal aantal verrichtingen van alle zorgverleners in de organisatie. Een beschrijving hiervan is te vinden op www.peridos.nl.

Houd er rekening mee dat:

- als u de meest actuele aantallen wil zien, de zorginstellingbeheerder van de praktijk recent gegevens moet hebben aangeleverd aan Peridos;
- na aanleveren van de gegevens, de SPN de gegevens vervolgens moet importeren in Peridos en controleren op fouten;
- zodra de gegevens verwerkt zijn, dit pas de volgende dag zichtbaar is in de zorgverlener-rapportages.

RIVM-website over pre- en neonatale screening

Binnenkort wordt de website over pre- en neonatale screening van het RIVM vernieuwd. Op de nieuwe website komt informatie voor zowel publiek als professionals over screenings bij zwangeren en pasgeborenen. Het RIVM zoekt professionals/verloskundig hulpverleners die het leuk vinden om hun mening te geven over voorstellen voor de nieuwe website. Dit kan gaan over woordgebruik, indeling en uitstraling. Meedenkers worden vanaf augustus een aantal keer per e-mail gevraagd om een reactie of suggestie te geven. Aanmelden kan via pns@rivm.nl onder vermelding van 'meedenken nieuwe PNS-website'.

Jaarbericht CvB

In '[De kracht van verbinding](#)' blikt het Centrum voor Bevolkingsonderzoek van het RIVM terug op 2018. Een jaar met hoogtepunten en mooie resultaten, waarvoor samenwerking met ketenpartners van het grootste belang is. In 'De kracht van verbinding 2018' leest u meer over de bevolkingsonderzoeken en screenings: de ontwikkelingen, vernieuwingen en een vooruitblik op de komende periode.

De SPN verspreidt deze nieuwsbrief digitaal onder alle betrokken zorgverleners in de regio en overige geïnteresseerden. Voor aan- of afmeldingen: spn-regionijmegen@radboudumc.nl.

Stichting Prenatale screening regio Nijmegen – SPN

Nieuwsbrief – september 2019, nummer 73

Dit is de nieuwsbrief van de Stichting Prenatale screening regio Nijmegen (SPN), het regionale centrum voor prenatale screening. De SPN wil u hiermee informeren over de ontwikkelingen op het gebied van de regionale en landelijke organisatie van prenatale screening.

In deze nieuwsbrief:

SPN regionale bijeenkomst 8 oktober 2019
Counseling – Kwaliteitseisen counseling
Counseling – TrainTool-ervaringen
NIPT – Kosten en vergoeding
SEO – Nieuwe SEO-leidraad
SPN-monitor 2018
Peridos – Beveiligingsincident
Peridos – Inloggen via Zorgportaal

SPN regionale bijeenkomst 8 oktober 2019

Dinsdag 8 oktober 2019 organiseert de SPN een regionale bijeenkomst. Dit is het programma:

17.00 Ontvangst met broodjes

18.00 Opening

- Regionale en landelijke ontwikkelingen - *Dr. ir. Annette Stolwijk, directeur-bestuurder SPN*
- 13-wekenecho: wat te verwachten? - *Dr. Esther Sikkel, gynaecoloog-perinatoloog, afdeling Verloskunde, Radboudumc, tevens medisch deskundige prenatale screening SPN*
- Kwaliteitsaudits echoscopie - *Drs. Monique Bootsma, kwaliteitsfunctionaris SPN/Drs. Desiree Moens-van de Moesdijk, GUO-echoscopist, afdeling Verloskunde, Radboudumc, tevens medisch deskundige prenatale screening SPN*
- Counseling prenatale screening - *Dr. ir. Merel Oortveld, beleidsmedewerker SPN*
- Veranderingen prenatale diagnostiek bij echoafwijkingen - *Dr. Brigitte Faas/Dr. Dominique Smeets, laboratoriumspecialist en Dr. Ilse Feenstra, klinisch geneticus, afdeling Genetica, Radboudumc*
- Maatschappelijk werk na (neven-)bevindingen bij prenatale diagnostiek en NIPT - *Nienke Blanksma, medisch maatschappelijk werker, afdeling Genetica, Radboudumc*

21.00 Afsluiting met borrel

Locatie: Pathé, Willem van Arenbergstraat 4, Nijmegen (aan de A325).

Accreditatie is verkregen door de KNOV en BEN. Accreditatie bij de NVOG is aangevraagd.

Er is nog een beperkt aantal plaatsen beschikbaar. U kunt zich inschrijven via het [aanmeldingsformulier](#) op de SPN-website. Mogelijk komt u op een wachtlijst. Contractanten uit de SPN-regio die zich voor 26 september hebben aangemeld geven wij voorrang.

Indien u zich hebt ingeschreven, maar toch niet aanwezig kunt zijn, wilt u zich dan zo spoedig mogelijk afmelden via SPN-regionijnijmegen@radboudumc.nl.

Counseling – Kwaliteitseisen counseling

Bij de counseling prenatale screening zijn er diverse ontwikkelingen: er heeft een procesevaluatie plaatsgevonden, er zijn bezwaarbrieven ontvangen, en de verwachte implementatie van de 13-wekenecho zal consequenties hebben voor de counseling. Het signaal is dat veel counselors de huidige eisen van de prenatale screening (te) veel vinden, en in de praktijk lastig uitvoerbaar. Het RIVM, de Regionale Centra en de betrokken beroepsgroepen nemen deze signalen serieus. Op korte termijn worden er wijzigingen doorgevoerd in de kwaliteitseisen voor de ronde 2019-2020. Met afgevaardigden van de betrokken beroepsgroepen en organisaties worden de volgende onderwerpen besproken: welke kwaliteitseisen verplicht blijven, waar meer keuzevrijheid komt, het aantal accreditatiepunten en de organisatorische eisen (norm van 50 gesprekken en een apart counselingsgesprek). Het doel is om de kwaliteit van de counseling en de praktische uitvoerbaarheid te verbeteren. Wij verwachten in het najaar de uitkomsten van de procesevaluatie en de wijzigingen te communiceren.

Counseling – TrainTool-ervaringen

De nascholing counselingsvaardigheden via TrainTool is in april 2019 van start gegaan. Van alle uitgenodigde counselors heeft 63% aan de nascholing deelgenomen. Hierbij een overzicht van de ervaringen tot nu toe.

Ervaringen van deelnemers

Deelnemers krijgen op twee momenten de vraag hoe ze TrainTool ervaren hebben. Er is gevraagd naar de leerzaamheid van het programma, hoe ze de feedback van de coach beoordelen en hoe de beleving bij de deelnemer is omtrent het maken van deze toets. Ongeveer 35% van de deelnemers die TrainTool gemaakt heeft, geeft feedback over deze nascholing.

De deelnemers beoordelen TrainTool met een gemiddeld cijfer van 5,1 (schaal 1-10). De coaches krijgen gemiddeld een 7,4 van de deelnemers. Daarnaast blijkt dat:

- 75% van de deelnemers tevreden is over de informatie die zij voorafgaand aan de nascholing hebben ontvangen over het maken van de scholing en de bijbehorende tijdslijnen.
- Deelnemers gemiddeld 60 tot 75 minuten bezig zijn met TrainTool.
- Deelnemers het grotendeels eens zijn met de stelling dat in de oefeningen situaties getoond worden die lijken op wat zij in de praktijk meemaken.
- De meerderheid van de deelnemers positief is over de feedback die zij hebben ontvangen van de coaches. Deze feedback wordt als zeer prettig en nuttig ervaren. Zij kunnen deze feedback gebruiken in de praktijk en als input bij een volgende vaardigheidstraining.
- De toets als relatief moeilijk wordt ervaren (3,75 op een schaal van 1-5).
- Deelnemers het grotendeels oneens zijn met de stelling dat ze het idee hebben dat ze hebben laten zien wat ze kunnen.

Ervaringen van coaches

Ook aan de coaches is gevraagd wat de ervaringen zijn tot nu toe. De coaches ervaren hun werk als nuttig. Diverse coaches geven aan dat bij een deel van de counselors verbetering nodig lijkt op het gebied van vaardigheden of kennis. Zij zien tijdens de beoordelingen de noodzaak voor scholing.

NIPT – Kosten en vergoeding

De NIPT-labs en de helpdesk van www.niptbetalen.nl ontvangen regelmatig vragen over de kosten van de NIPT en de vergoeding door de zorgverzekeraars. Zwangeren die deelnemen aan TRIDENT-2 zijn soms in de veronderstelling dat de eigen betaling van €175,- vergoed wordt door hun zorgverzekeraar. Zwangeren die deelnemen aan TRIDENT-1 realiseren zich niet altijd dat er kosten aan de NIPT verbonden zijn als het eigen risico nog niet verbruikt is. Graag uw aandacht hiervoor bij de counseling, want als NIPT eenmaal in één van de twee TRIDENT-studies is aangevraagd, kan dit niet meer worden veranderd.

Voor NIPT in het kader van de TRIDENT-2 studie moet de zwangere een deel zelf betalen: € 175,-. Deze kosten worden door de zorgverzekering niet vergoed, ook niet met een aanvullende verzekering. De NIPT voor zwangeren met een verhoogd risico op trisomie 13, 18 of 21 (TRIDENT-1 studie) valt wel onder de vergoeding van de basisverzekering, maar dit kan ten koste gaan van het eigen risico voor zover dat nog niet is verbruikt. Het kan dus zijn dat de zwangere de NIPT alsnog geheel of gedeeltelijk zelf moet betalen.

Bovenstaande informatie is ook te vinden op: www.rivm.nl en www.meerovernipt.nl.

SEO – Nieuwe SEO-leidraad

Op 23 juli 2019 plaatste de NVOG een nieuwe [SEO-leidraad](#) online. Deze nieuwe leidraad vervangt het modelprotocol SEO uit 2012. De regionale centra zullen in overleg met de werkgroep kwaliteit, het RIVM-CvB en de beroepsgroepen dit document bespreken. We verwachten dat we eind 2019 uitgebreider kunnen toelichten wat de wijzigingen betreffen, en hoe die het beste in het screeningsprogramma geïmplementeerd kunnen worden. Tot die tijd dient u in ieder geval aan het [modelprotocol SEO](#) uit 2012 te voldoen.

SPN-monitor 2018

De SPN verstuurt binnenkort naar de contactpersoon van elke praktijk een SPN-monitor 2018 met regionale gegevens en een SPN-monitor met gegevens over de eigen praktijk. De monitor met de gegevens van uw eigen praktijk kunt u gebruiken om gegevens te vergelijken tussen de medewerkers, met de regionale cijfers en met de landelijke richtlijnen.

In 2018 zijn in de SPN-regio 22.820 zwangerschappen geregistreerd waarbij gecounseld is. Van deze gecounselde zwangeren nam 3% deel aan de combinatietest en 45% aan de NIPT. Bij 4,6% van de zwangeren was er bij de combinatietest een verhoogde kansuitslag op down-, edwards- en/of patau-syndroom. De NIPT is onderdeel van de TRIDENT-studie, de uitslag hiervan is daardoor niet bekend bij de Regionale Centra. In 2018 nam 82% van de gecounselde zwangeren deel aan het SEO. Bij 4% was er een vermoeden van een afwijking.

Voor meer informatie: [SPN-monitor 2018](#)

Peridos – Beveiligingsincident

Het valt de SPN op dat (waarnemend) counselors die niet meer in een praktijk werken, regelmatig via Peridos nog toegang hebben tot de gegevens van de praktijk. Dit is een beveiligingsincident. Om dit te voorkomen verzoeken wij u ons zo snel mogelijk te informeren als en per wanneer een zorgverlener stopt in uw praktijk via [SPN-regionijmegen@radboudumc.nl](mailto:spn-regionijmegen@radboudumc.nl). Counselors kunnen ons dat ook zelf melden.

Peridos – Inloggen via Zorgportaal

Sinds mei 2019 is Landelijk beheer Peridos bezig met de gefaseerde uitrol van een veiligere manier van inloggen in Peridos. Voor deze zogenaamde twee-factor authenticatie wordt gebruik gemaakt van Zorgportaal. Vrumun en Orfeus zijn aangesloten op Zorgportaal. Gebruikers van deze bronsystemen kunnen vanuit hun eigen systeem direct naar Peridos zonder opnieuw in te hoeven loggen (single-sign-on). Gebruikers van andere bronsystemen krijgen bij het inloggen in Peridos de vraag om een extra code in te vullen. Deze code kan eenvoudig worden gegenereerd met de gratis app "Topicus KeyHub" op uw smartphone. Voor informatie over deze app zie de [handleiding registratie Zorgportaal](#). Indien u deze app niet kunt of wilt gebruiken, kunt u een hardware token gebruiken. Een token is persoonsgebonden en kost €40 (betreft kosten token en administratiekosten). De tokens zijn te bestellen via www.peridos.nl/hardware_token.

Ondertussen hebben alle Peridosgebruikers een aankondigingsmail, en daar waar nodig, een registratiemail ontvangen. Inmiddels logt 30% van de Peridosgebruikers in via Zorgportaal.

De oude, minder veilige manier van inloggen in Peridos (via gebruikersnaam en wachtwoord) zal op maandagavond 25 november 2019 na 22 uur worden uitgezet. Dat betekent dat u vanaf dinsdag 26 november 2019 alleen kunt inloggen via Zorgportaal! Wij vragen u dan ook om op tijd te regelen dat u via Zorgportaal kunt inloggen.

Voor meer informatie over Zorgportaal en waarom dit voor Peridos noodzakelijk is, zie de Peridos website: www.peridos.nl/zorgportaal. Voor vragen kunt u terecht bij de Peridos-helpdesk, via www.peridos.nl/helpdesk of door een e-mail te sturen naar helpdesk@peridos.nl.

De SPN verspreidt deze nieuwsbrief digitaal onder alle betrokken zorgverleners in de regio en overige geïnteresseerden. Voor aan- of afmeldingen: spn-regionijmegen@radboudumc.nl.

Stichting Prenatale screening regio Nijmegen – SPN

Nieuwsbrief – december 2019, nummer 74

Dit is de nieuwsbrief van de Stichting Prenatale screening regio Nijmegen (SPN), het regionale centrum voor prenatale screening. De SPN wil u hiermee informeren over de ontwikkelingen op het gebied van de regionale en landelijke organisatie van prenatale screening.

In deze nieuwsbrief:

SPN – Regionale bijeenkomst 8 oktober 2019

Counseling – Wijziging kwaliteitseisen

Counseling – Audit counselingspraktijken

Counseling – Hoog BMI en SEO

Combinatietest – Tijdige bloedafname en insturen serum rond kerst en Nieuwjaar

Informatiemateriaal

NIPT – Resultaten eerste jaar TRIDENT-2

NIPT – Engelstalig toestemmingsformulier

13-wekenecho – Verkenning

SEO – Cursus hart

Peridos – Nieuwe Astraia SEO-queries

Peridos – Tijdig melden nieuwe counselors!

Tarieven prenatale screening 2020

SPN – Regionale bijeenkomst 8 oktober 2019

De regionale bijeenkomst van de SPN op 8 oktober werd met 287 deelnemers zeer goed bezocht. Uit de evaluatie kwam naar voren dat deelnemers weliswaar prijs stellen op de geboden informatie, maar dat deze minder vernieuwend werd bevonden dan voorgaande jaren en dat er behoefte is aan meer praktijkgerichte scholing. Helaas was er tijdens de bijeenkomst nog geen nieuws te melden over de wijzigingen in de eisen aan de counseling, noch over de 13-wekenecho. De meerderheid van de deelnemers was tevreden over de algemene organisatie van de bijeenkomst, met name over de nieuwe locatie. De presentaties kunt u inzien op de [SPN-website](#).

De SPN neemt de gegeven suggesties voor verbetering mee voor een volgende bijeenkomst. We zouden daarnaast ook graag rechtstreekse input uit het veld willen ontvangen: welke onderwerpen spreken het meeste aan, waar is behoefte aan en wie heeft er interesse om hieraan bij te dragen? U bent van harte welkom om ideeën aan te dragen door contact op te nemen met Merel Oortveld via 024 3666421 of SPN-region nijmegen@radboudumc.nl.

Counseling – Wijziging kwaliteitseisen

In 2019 is er een landelijke evaluatie uitgevoerd om na te gaan hoe counselors de aangescherpte kwaliteitseisen in de praktijk brengen en waar zij tegenaan lopen. Naar aanleiding van de proces-evaluatie, gesprekken met counselors en de mogelijke start van de 13-wekenecho is met alle betrokken partijen kritisch gekeken naar wat er wordt gevraagd van de counselors prenatale screening én waar behoefte aan is. De signalen zijn serieus genomen en de kwaliteitseisen counseling prenatale screening zijn in landelijk overleg met onder andere Regionale Centra, KNOV en NVOG aangepast. De gewijzigde kwaliteitseisen voor counseling zijn te vinden op www.rivm.nl en zijn toegelicht in het [nieuwsbericht](#) van het RIVM.

De belangrijkste wijzigingen zijn:

- Counselors krijgen de keuze om voor de bijscholingsronde 2019-2020 minimaal twee van de drie optionele bijscholingsonderdelen te volgen: e-learning, scholing op het gebied van prenatale screening (zoals een regiobijeenkomst) of TrainTool. Daarnaast zal er een verplichte bijscholing voor de 13-wekenecho zijn.
- Counselors die tussen de 35-50 counselingsgesprekken per jaar voeren, moeten de nascholing via TrainTool doen om zo feedback te krijgen op hun counselingsvaardigheden.
- De eis van het tijdslot van minimaal 30 minuten voor een counselingsgesprek blijft behouden. Dit wil niet zeggen dat het gesprek altijd 30 minuten moet duren, maar dat de ruimte beschikbaar is.
- De kwaliteitseis dat de counseling in een apart gesprek moet plaatsvinden, los van de intake, is gewijzigd in een advies.

De SPN zal in het voorjaar de counselors informeren die minder dan 50 geregistreerde gesprekken hebben in Peridos over 2019. Counselors kunnen ook zelf in Peridos kijken hoeveel gesprekken zij gedaan hebben via het rapportage menu. Voor een beschrijving hiervan zie www.peridos.nl. Het is belangrijk om de counselinggegevens over 2019 tijdig aan te leveren, bij voorkeur voor 1 februari 2020.

Counseling – Audit counselingpraktijken

De SPN is gestart met de kwaliteitsaudit bij de eerste counselingpraktijken. Het gehele auditproces verloopt via Peridos. De contactpersonen van alle zorginstellingen met een counselingsovereenkomst zullen de komende periode een uitnodiging ontvangen om een digitale vragenlijst in te vullen over de wijze waarop de counseling wordt uitgevoerd in de zorginstelling. Aan de hand van de ingevulde antwoorden wordt een rapport met verbeter- en aandachtspunten gegenereerd; de SPN kan hierbij enige toelichting geven. De follow-up van de afhandeling van de verbeterpunten verloopt ook via Peridos.

Deelname aan de kwaliteitsaudit is verplicht voor alle counselingpraktijken; dit staat beschreven in het samenwerkingscontract tussen de zorginstelling en het Regionaal Centrum.

Counseling – Hoog BMI en SEO

Verminderde beeldbeoordeling door een hoge BMI wordt niet altijd benoemd tijdens de counseling. Voor de echoscopisten is dit onprettig. Zij moeten dit zelf aankaarten bij aanvang van het SEO, wat de sfeer mogelijk negatief beïnvloedt. De counselor zou de zwangere met overgewicht moeten melden dat er bij haar een grotere kans is dat afwijkingen niet gezien worden en dat de echoscopist haar kind mogelijk niet volledig kan beoordelen.

Combinatietest – Tijdige bloedafname en insturen serum rond kerst en Nieuwjaar

In verband met de aankomende kerstdagen en nieuwjaarsdag vraagt het screeningslaboratorium Star-SHL om, indien mogelijk, de bloedafname ruim vóór de feestdagen of erna te laten plaatsvinden. Alternatief is het serum in te vriezen en volgens onderstaand voorschrift op te sturen:

- Materiaal dat op vrijdag 20 december, maandag 23 december en dinsdag 24 december wordt afgenomen, volgens de voorschriften in te vriezen tot en met vrijdag 27 december en op die dag verzenden.
- Materiaal dat op dinsdag 31 december wordt afgenomen, volgens de voorschriften in te vriezen tot en met donderdag 2 januari en op die dag verzenden.

Star-SHL vraagt u op het bloedafname formulier te noteren gedurende welke periode het materiaal is ingevroren (<datum> tot <datum>). Serum dient in de plastic verzendbuis bevroren te worden. Afnamebuizen zijn *niet* geschikt voor invriezen. Wilt u de bloedafnamelocaties waarmee u samenwerkt hiervan op de hoogte te stellen.

Informatiemateriaal

Sinds juni 2019 zijn de nieuwe folders 'Informatie over de 20 wekenecho' en 'Informatie over de screening op down-, edwards- en patausyndroom' te bestellen via het [bestelportaal](#) van het RIVM. Oude folders kunt u vernietigen. In deze folders zijn de meest recente cijfers opgenomen over de sensitiviteit en specificiteit van de NIPT (zie [SPN nieuwsbrief 71](#)), het hoofdstuk 'Gebruik van uw gegevens' is geactualiseerd en de teksten zijn qua leesbaarheid geschikt gemaakt voor een bredere doelgroep. Op de [RIVM-website](#) zijn er vertalingen van de nieuwe folders in het Engels, Pools, Arabisch en Turks.

Ook de [informatiekaart](#) bevat herziene informatie over de NIPT. Deze informatiekaart kunt u gebruiken tijdens het counselingsgesprek over de screening op down-, edwards- en patausyndroom. De informatiekaart is te bestellen via het [bestelportaal](#).

NIPT – Resultaten eerste jaar TRIDENT-2

De resultaten van het eerste jaar TRIDENT-2 zijn gepubliceerd in [American Journal of Human Genetics](#). Een Nederlandstalige samenvatting van de resultaten uit deze studie zijn te vinden op de site van het [NIPT consortium](#). De resultaten laten zien dat de Nederlandse NIPT nauwkeuriger test dan op basis van eerdere studies was verwacht. In het eerste jaar hebben ongeveer 73.000 zwangeren de NIPT laten doen. Dit komt neer op 42% van alle zwangere vrouwen in Nederland. Ongeveer 4% van de zwangeren deed de combinatietest en 54% zag af van screening op down-, edwards- en patausyndroom. Van de zwangeren die kiest voor NIPT, kiest de meerderheid (78%) voor onderzoek naar nevenbevindingen.

NIPT – Engelstalig toestemmingsformulier

Er is een Engelstalig toestemmingsformulier beschikbaar voor de NIPT via de TRIDENT-2 studie. Deze kunt u vinden op [www.meerovernipt.nl](#).

13-wekenecho – Verkenning

De Staatssecretaris van VWS heeft nog geen besluit genomen over het implementatieonderzoek rond de 13-wekenecho. Inmiddels heeft VWS wel aan ZonMw opdracht gegeven om landelijke onderzoek te faciliteren. Er is €900.000 beschikbaar, onder voorbehoud van het definitieve besluit van VWS. De beoogde looptijd van het project is 4 jaar. Het landelijk onderzoek moet zich richten op de volgende hoofdvragen:

- Wat is het effect van het eerste trimester SEO in Nederland in termen van deelname, resultaten, vervolgdagnostiek en zwangerschapsgeschiedenissen?
- Wat zijn de ervaringen van zwangere vrouwen (en hun partner) met het eerste trimester SEO?
- Hoe kan het eerste trimester SEO geïmplementeerd worden en welke gevolgen heeft dit (eventueel) voor de bredere keten van verloskundige zorg?

De verwachte startdatum voor het aanbod 13-wekenecho is nog steeds 1-1-2021.

SEO – Cursus hart

De SPN biedt SEO-echoscopisten een cursus aan om dieper in te gaan op het thema hart. Deze cursus is recent herzien. Als u zich opgeeft voor deze cursus, dan krijgt u van ons een instructie over het vastleggen van bepaalde beelden van het hart bij drie zwangeren tijdens het SEO. Een onafhankelijk deskundige bekijkt de beelden en voorziet deze van adviezen. Op de [SPN-website](#) is meer informatie te vinden en kunt u zich aanmelden.

Peridos – Nieuwe Astraia SEO-queries

De Astraia SEO-queries voor het maken van Excelbestanden om aan te leveren aan Peridos zijn aangepast. Met deze queries zullen de in Astraia geregistreerde sonomarkers volledig aangeleverd worden. De nieuwe versies zijn te vinden op [www.peridos.nl](#).

Peridos – Tijdig melden nieuwe counselors!

Sinds 26 november is het alleen nog mogelijk om in Peridos in te loggen via Zorgportaal. Bij het aanmaken van een nieuwe gebruiker in Peridos kunnen er een aantal werkdagen overheen gaan voordat de gebruiker daadwerkelijk via Zorgportaal in Peridos kan inloggen. Voor counselors is het van belang dat ze tijdig toegang hebben tot Peridos voor de NIPT-aanvragen en registratie van counselingsgesprekken. De SPN verzoekt hier rekening mee te houden bij het aanmelden van nieuwe counselors. Indien mogelijk, vraag dan ruim voor de gewenste startdatum een kwaliteits-overeenkomst aan via ons [aanvraagformulier](#), zodat de toegang tot Peridos tijdig geregeld kan worden.

Let op: in de weken rond kerst en Nieuwjaar, zal de SPN beperkt bereikbaar zijn. Wilt u eventuele wijzigingen in counselors doorgeven vóór 15 december?

Tarieven prenatale screening 2020

Voor 2020 zijn de tarieven voor prenatale screening iets gewijzigd. De tarieven gelden voor verloskundige praktijken, echocentra en ziekenhuizen:

- counseling € 47,00
- combinatietest bij eenlingen en bij het eerste kind van een meerlingenzwangerschap € 180,12
- combinatietest bij elk volgend kind van een meerlingenzwangerschap € 108,74
- serumscreening Star-SHL € 65,22
- SEO bij eenlingen en bij het eerste kind van een meerlingenzwangerschap € 157,03
- SEO bij elk volgend kind van een meerlingenzwangerschap € 157,03

De eigen bijdrage van NIPT als eerste screeningstest blijft € 175,00.

Het tarief voor de serumscreening is, zoals aangegeven in de werkafspraken van Star-SHL met de echocentra, jaarlijks geïndexeerd op basis van de nieuwe NZa-tarieven. Het landelijk vastgestelde maximum NZa-tarief voor de serumscreening in 2019 is € 71,38. Dit betekent een indexering van 1,9% t.o.v. het serumtarief in 2019 van € 70,06. Op basis van deze indexering zal Star-SHL per 1 januari 2020 € 65,22 in rekening brengen voor de serumscreening.

Stichting Prenatale screening regio Nijmegen – SPN

Nieuwsbrief – december 2019, nummer 75

Dit is de nieuwsbrief van de Stichting Prenatale screening regio Nijmegen (SPN), het regionale centrum voor prenatale screening. De SPN wil u hiermee informeren over de ontwikkelingen op het gebied van de regionale en landelijke organisatie van prenatale screening.

In deze nieuwsbrief:

SPN – Contractbeheer
Counseling – E-learning
Counseling – Vragenlijstonderzoek bij zwangeren
Counseling – Kwaliteitseisen counseling voor recent afgestudeerden
NIPT – Downsyndroom in Noord-Nederland
SEO – Leidraad NVOG geldt nog niet
SEO – Tijdstip beeldbeoordeling gewijzigd
SEO – Beeldbeoordeling bij echoscopisten in meerdere regio's werkzaam
SEO – Symposium Foetale Echoscopie
Peridos – Aanleveren counselingsgegevens 2019
Peridos – Tijdig uploaden van gegevens
Peridos – Zoek zorgverlener
Peridos – Bereikbaarheid in buitenland

SPN – Contractbeheer

Van maandag 23 december tot en met woensdag 1 januari is de SPN beperkt bereikbaar. Het aanvragen van contracten kan daardoor wat langer duren. Let op: wilt u ook tijdig aan ons doorgeven als counselors, echoscopisten of praktijkondersteuners gaan stoppen met hun werkzaamheden in uw praktijk. Hiermee voorkomt u dat oud-medewerkers onterecht toegang hebben tot de gegevens van uw praktijk in Peridos. U kunt dit melden via spn-regionijnijmegen@radboudumc.nl

Counseling – E-learning

Diverse counselors hebben inmiddels de [e-learning Prenatale Screening](#) gevolgd. Het RIVM exporteert iedere twee weken een lijst met data van nieuw gecertificeerde zorgverleners naar Peridos. Door het ontbreken van bijvoorbeeld een (juist) BIG-nummer kan een deel van de zorgverleners niet automatisch worden verwerkt. Wij verzoeken counselors zelf in Peridos te controleren of het behaalde certificaat binnen een maand in Peridos is opgenomen. Zo niet, stuur deze dan naar SPN-regionijnijmegen@radboudumc.nl. De SPN verzorgt dan handmatig de upload naar Peridos.

Counseling – Vragenlijstonderzoek bij zwangeren

Vanaf 2017 zijn de kwaliteitseisen voor de counseling over prenatale screening aangescherpt. De afdeling Midwifery Science van het Amsterdam UMC voert in opdracht van het RIVM-CvB een studie uit naar de kwaliteit van counseling vanuit cliëntenperspectief. Doel van deze studie is na te gaan of de aangescherpte kwaliteitseisen het beoogde effect hebben, namelijk betere kwaliteit van counseling. Afgelopen zomer is het rapport van de eerste ronde van dit onderzoek gepubliceerd. Er zijn inmiddels bijstellingen gedaan aan de eisen voor counselors. Binnenkort wordt er gestart met een tweede ronde van dit onderzoek. Resultaten van deze tweede meting kunnen leiden tot een nog passender pakket van kwaliteitseisen ter optimalisering van de counseling in de praktijk. De onderzoeksgroep is op zoek naar praktijken in de SPN-regio om deel te nemen. Deelname houdt in dat zwangeren (en eventuele partners) toestemming gevraagd wordt om deel te nemen aan het onderzoek en dat zij een vragenlijst invullen. Daarnaast wordt aan het begin van de studie eenmalig aan de counselors gevraagd een korte vragenlijst in te vullen. Voor deze studie verwachten we dat iedere counselor 15-20 zwangeren de vragenlijst laat invullen; dit zal naar verwachting over een periode van 2-4 maanden zijn. Na afloop van de studie ontvangt de praktijk spiegelinformatie op basis van de door hen gecounselde zwangeren in relatie tot de resultaten van de andere deelnemende counselors. Daarnaast krijgen counselors aan het einde van de studie accreditatiepunten betreffende het taakgebied 'Wetenschappelijke basis van het beroep Academicus Verloskundig zorgverlener'. Geïnteresseerde praktijken kunnen zich aanmelden via kwaliteitcounseling@vumc.nl.

Counseling – Kwaliteitseisen counseling voor recent afgestudeerden

Counselors die in 2018 of 2019 zijn afgestudeerd als verloskundige en tussen de 35 en 50 counselingsgesprekken hebben gevoerd, dienen TrainTool te maken om feedback te krijgen op hun counselingsvaardigheden. Zij zullen in de eerste helft van 2020 hiervoor een uitnodiging ontvangen. We houden rekening met het aantal maanden dat de counselor heeft gewerkt.

NIPT – Downsyndroom in Noord-Nederland

Sinds april 2017 is de NIPT als eerste screeningstest voor onder andere downsyndroom beschikbaar voor alle zwangeren. Uit gegevens van de Eurocat-registratie blijkt dat de introductie van de NIPT niet heeft geleid tot een stijging in het percentage prenataal gediagnosticeerde zwangerschappen met downsyndroom in Noord-Nederland. Het percentage kinderen dat geboren wordt met downsyndroom na 2017 is vergelijkbaar met de periode ervoor (2015/2016). Het Eurocat-rapport is te lezen op de [Eurocat-website](#).

SEO – Leidraad NVOG geldt nog niet

Op 23 juli 2019 plaatste de NVOG een nieuwe SEO-leidraad online. Vanuit het veld zijn veel vragen binnengekomen over de wijzigingen. Daarom is deze leidraad besproken in de werkgroep kwaliteit zorguitvoering en de Programmacommissie van het RIVM. Hierin zijn de beroepsgroepen, de Regionale Centra en de patiëntenorganisaties vertegenwoordigd.

Landelijk is in overleg met de beroepsgroepen en de Regionale Centra besloten deze nieuwe leidraad nog niet te implementeren. Naar verwachting kunnen we u in de eerste helft van 2020 verder informeren. Tot die tijd dienen echoscopisten in ieder geval aan het modelprotocol SEO uit 2012 te voldoen.

SEO – Tijdstip beeldbeoordeling gewijzigd

De SPN gaat de SEO-beeldbeoordelingen gelijkmatig verspreiden over het jaar en niet meer direct voorafgaand aan de audit van het echocentrum waar de echoscopist werkt. Logboeken zullen, net als voorheen, eens per 2 jaar opgevraagd worden. De resultaten van de beeldbeoordelingen blijven vermeld staan in het auditrapport van het echocentrum.

SEO – Beeldbeoordeling bij echoscopisten in meerdere regio's werkzaam

Echoscopisten die in meerdere regio's werken, worden primair beoordeeld in de regio waar zij de meeste SEO's verrichten. De andere regio vraagt de beoordeling op bij de echoscopist, maar kan besluiten om ook beelden op te vragen om te beoordelen. De SPN zal dit bijvoorbeeld doen als de echoscopist als solist in een echocentrum in de SPN-regio werkt.

SEO – Symposium Foetale Echoscopie

Op 26 februari 2020 zal er een symposium Foetale Echoscopie plaatsvinden in de RAI te Amsterdam. Meer informatie is te vinden in het [programma](#).

Peridos – Aanleveren counselinggegevens 2019

Vanwege de aangepaste kwaliteitseisen counseling in de bijscholingsronde 2019-2020, dient de SPN zo snel mogelijk na afloop van een kalenderjaar vast te stellen of een counselor voldoet aan de norm van 50 counselingsgesprekken per jaar. Wij vragen u daarom de gegevens van het 4e kwartaal 2019 zo spoedig mogelijk te uploaden naar Peridos, liefst voor 1 februari 2020.

Peridos – Tijdig uploaden van gegevens

De SPN vraagt zorginstellingen om hun gegevens per kwartaal aan Peridos aan te leveren. De gegevens worden dan gecontroleerd op volledigheid. De SPN koppelt eventuele fouten terug naar de zorginstellingen, met het verzoek om deze fouten aan te passen in het bronsysteem. Tijdig aanleveren van gegevens aan Peridos voorkomt dat de zorginstellingbeheerder veel correcties moet aanbrengen in één keer.

De regionale centra en het RIVM hebben afgesproken dat van zorginstellingen ieder kwartaal een aanlevering verwacht wordt. Daarnaast gaat het RIVM in overleg met de bronleveranciers om in 2020 de wijze van aanlevering aan te passen. Over enige tijd zullen aanleveringen via Excel niet meer mogelijk zijn. Dat zal een vereenvoudiging zijn voor de praktijken. Het frequent en tijdig aanleveren van gegevens aan Peridos geeft de zorgverlener een actueel overzicht van het aantal verrichtingen dat is uitgevoerd. Zorgverleners kunnen in Peridos zelf nagaan hoeveel verrichtingen zij hebben gevoerd in een bepaalde periode, via het tabblad 'Rapportage'. Hier kan per type (counseling, SEO, NT-meting en combinatietest) een rapport worden opgevraagd over het aantal verrichtingen dat een zorgverlener heeft uitgevoerd in een bepaalde periode.

Peridos – Zoek zorgverlener

Op www.peridos.nl/zoek-zorgverlener staat een zoekmachine waarmee zwangeren een counseling-praktijk of echocentrum in de buurt kunnen zoeken. De contactgegevens die hier worden weergegeven komen uit Peridos. Het valt de SPN op dat er niet bij elke praktijk een website vermeld is en dat de weergegeven websites niet altijd actueel zijn. De SPN vraagt daarom zorginstellingbeheerders in Peridos bij de zorginstellingsgegevens na te gaan of de correcte URL van de website is vermeld.

Peridos – Bereikbaarheid in buitenland

Peridos is alleen te bereiken vanuit Nederland, België en Duitsland. IP-adressen vanuit andere landen zijn geblokkeerd. Dit is gedaan omdat verreweg de meeste hack-pogingen uit het buitenland komen en deze pogingen op deze manier kunnen worden voorkomen.

De SPN wenst u prettige feestdagen en een gezond en gelukkig 2020!

De SPN verspreidt deze nieuwsbrief digitaal onder alle betrokken zorgverleners in de regio en overige geïnteresseerden. Voor aan- of afmeldingen: spn-regionijmegen@radboudumc.nl.